

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра філософії

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

“ _____ ” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна майстерність

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність

071 Облік і оподаткування

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) **Облік і аудит**

(назва спеціалізації)

інститут, факультет

**Економіко-гуманітарний інститут,
Факультет економіки та управління**

(назва інституту, факультету)

мова навчання

державна

Запоріжжя – 2018 рік

Робоча програма з дисципліни Педагогічна майстерність для студентів магістрів, що навчаються зі спеціальності 071 Облік і оподаткування, освітня програма (спеціалізація) Облік і аудит
„12” червня, 2018 року. - 12 с.

Розробники: канд. філос. наук, доц. Бондаревич Ірина Миколаївна

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії

Протокол від “12” червня 2018 року № 8

Завідувачка кафедри філософії

(підпис)

(О.В.Бондаренко)

(прізвище та ініціали)

“12” червня 2018 року

Схвалено науково-методичною комісією Факультету економіки та управління

Протокол від. “10” жовтня 2018 року № 17

“ ” 2018 року Голова

(підпис)

(В.В. Корольков)

(прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми*

“ ” 2018 року Керівник групи

(підпис)

(О.Г.Лищенко)

(прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається невипусковою кафедрою

_____, 2018 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0305 Економіка та підприємництво	вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація) <u>071 Облік і оподаткування</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		11-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год. самостійної роботи студента – 5 год.	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Індивідуальні завдання:	
		6 год	
		Самостійна робота	
		56 год.	84 год.
		Інші види	
		Вид контролю:	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 33,3% до 66,7%

для заочної форми навчання – 6,6% до 93,4%

1. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Педагогічна майстерність» є формування компетентності студентів-магістрів в галузі організації педагогічної, дослідної, організаційної, управлінської діяльності з урахуванням потреб її учасників в самореалізації.

Завданням курсу «Педагогічна майстерність» є вивчення засад педагогічної майстерності

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

загальні компетентності:

- 1) розрізняти світоглядний, науковий, соціальний і особистісний аспекти проблем;
- 2) будувати системний погляд на об'єкт і предмет дослідження, використовуючи міждисциплінарні методи і підходи;
- 3) здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- 4) генерувати нові ідеї (креативність);
- 5) виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахові компетентності:

- 1) здатність вибудовувати педагогічну взаємодію у відповідності до загальнолюдських цінностей
- 2) визначати ціннісні орієнтири певної взаємодії у відповідності до ціннісного компоненту педагогічної майстерності і;
- 3) здатність брати до уваги психологічні чинники соціальної взаємодії;
- 4) користатись техніками психічної саморегуляції в процесі спілкування;
- 5) нести відповідальність за рівень культури педагогічного спілкування;
- 6) відповідальність за вибір стратегії вирішення конфліктних ситуацій;
- 7) формувати стратегії вирішення педагогічних конфліктів;
- 8) вирізняти інноваційні педагогічні технології

Очікувані програмні результати навчання. Студент повинен **вміти:**

- раціонально планувати діяльність, створювати для неї умови і визначати її завдання;
- організовувати суб'єкт – суб'єктну педагогічну взаємодію;
- використовувати внутрішню (психотехніка самоуправління емоційним і фізичним станом) та зовнішню (культура професійно-педагогічного спілкування) педагогічні техніки;
- готуватись до публічного виступу;
- застосовувати ораторські навички і прийоми активного слухання;
- аналізувати конфліктні ситуації і обирати ефективні шляхи їх розв'язання;
- визначати шляхи і завдання професійного самовиховання на даному етапі.

2 Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади педагогічної майстерності

Тема 1.1 Поняття педагогічної майстерності. Ціннісна компонента педагогічної майстерності

Витоки педагогічної майстерності. Складові педагогічної майстерності. Умови, шляхи формування і реалізації педагогічної майстерності. Критерії та рівні оволодіння педагогічною майстерністю. Ціннісне навантаження суспільного процесу виховання. Рушійні сили змін цінностей в часі, зміна поколінь і стійкість культурних традицій. Дихотомія цінностей самовираження і загальнолюдських цінностей в сучасному виховному процесі. Роль системи цінностей в структурі педагогічної взаємодії.

Тема 1.2 Психологічна компонента педагогічної майстерності

Психофізіологічні засади процесу сприйняття. Феномен ілюзій сприйняття. Класифікація ілюзій сприйняття. Теорія психотипів. Вплив психотипу особистості на хід педагогічної взаємодії. Енергетична концепція емоцій. Роль емоційної саморегуляції в педагогічній взаємодії.

Тема 1.3 Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності

Поняття педагогічної техніки. Педагогічна техніка як організація поведінки викладача. Внутрішня техніка: формування вмінь психотехніки, розвиток уяви, управління емоційним станом, контроль фізичного стану організму. Зовнішня техніка як культура професійно-педагогічного спілкування. Педагогічний вплив (прийоми і ключові операції).

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти педагогічної майстерності

Тема 2.1 Ораторська майстерність педагога. Невербальна комунікація педагога

Риторичні навички та вміння викладача. Особливості підготовки до публічного виступу. Засоби підвищення ефективності взаємодії зі слухачами. Значення зворотного зв'язку у спілкуванні. Використання мовних засобів у налагодженні зворотного зв'язку. Особливості візуального сканування. Поняття про активне слухання: прийоми та правила активного слухання.

Поняття про невербальні засоби комунікації. Класифікація невербальних засобів комунікації педагога. Міжособистісний простір у спілкуванні. Пластична техніка (пантоміміка), емоційне забарвлення пластики, постанти. Мімічна техніка. Мова жестів. Зовнішній вигляд педагога (стриманість, охайність, естетична виразність).

Тема 2.2 Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів

Поняття про конфлікти. Типологія конфліктів, їх причини і шляхи вирішення. Специфіка педагогічних конфліктів. Анатомія, структура, динаміка педагогічних конфліктів. Шляхи передбачення педагогічних конфліктів.

Тема 2.3. Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності

Вивчення досвіду передових вчителів – шлях до педагогічної майстерності.

Професійне самовиховання як шлях вдосконалення педагогічної майстерності. Самовиховання як процес і діяльність. Самоінформація, самоорганізація, програмування та планування своєї діяльності. Стимулювання самовиховання, складання самохарактеристики і програми самовиховання.

4. Структура навчальної дисципліни «Педагогічна майстерність»

Назви змістових	Кількість годин
-----------------	-----------------

модулів і тем	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п/с	інш	Інд.	с.р.		л	п/с	інш	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади педагогічної майстерності												
Тема 1.1 Поняття педагогічної майстерності. Ціннісна компонента педагогічної майстерності	15	3	2		1	9	14	1	-			13
Тема 1.2 Психологічна компонента педагогічної майстерності	15	2	2		1	10	16	-	1			15
Тема 1.3. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності	15	2	3		1	9	15	1	-			14
Разом за змістовим модулем 1	45	7	7		3	28	45	2	1			42
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти педагогічної майстерності												
Тема 2.1. Ораторська майстерність педагога. Невербальна комунікація педагога	15	3	2		1	9	15	-	1			14
Тема 2.2 Експертиза та передбачення	15	2	3		1	9	15	1	-			14

педагогічних конфліктів.												
Тема 2.3 Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності	15	2	2		1	10	15	1	-			14
Разом за змістовим модулем 2	45	7	7		3	28	45	2	1			42
Усього годин	90	14	14		6	56	90	4	2			84

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Поняття педагогічної майстерності. Ціннісна компонента педагогічної майстерності	2
2	Психологічна компонента педагогічної майстерності	2
3	Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності	3
4	Ораторська майстерність педагога. Невербальна комунікація педагога	2
5	Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів.	3
6	Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття педагогічної майстерності. Ціннісна компонента педагогічної майстерності.	9
2	Психологічна компонента педагогічної майстерності	10
3	Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності	9

4	Ораторська майстерність педагога. Невербальна комунікація педагога	9
5	Експертиза та передбачення педагогічних конфліктів.	9
6	Шляхи вдосконалення професійно-педагогічної майстерності	10
Разом		56

Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання :

1. Підготуйте повідомлення використовуючи техніку переконуючого впливу.
2. Змодельуйте ситуацію педагогічної взаємодії, використовуючи техніку активного слухання.
3. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку створення проблемної ситуації.
4. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку поразки стереотипного мислення.
5. Організуйте педагогічну взаємодію в стилі педагогіки співробітництва.
6. Організуйте педагогічну взаємодію в стилі навчання без спонукання.
7. Розв'яжіть проблемне завдання використовуючи принцип сократичної майевтики.
8. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку ідеї важкої мети.
9. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку ідеї опори
10. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку ідеї вільного вибору
11. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку ідеї випередження
12. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку діалектичного мислення.
13. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку ситуативної навчальної гри.
14. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку мозкового штурму
15. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку техніку снігової кулі.
16. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку акваріуму.
17. Розв'яжіть завдання, використовуючи техніку імітаційно-рольової гри.
18. Змодельуйте ситуацію навчальної діяльності, використовуючи етнопедагогічні методи навчання.
19. Змодельуйте ситуацію навчальної діяльності за допомогою методу роботи в парах
20. Змодельуйте ситуацію навчальної діяльності за допомогою методу роботи в мікрогрупах.
21. Змодельуйте ситуацію навчальної діяльності за допомогою методу метод проектів.

Для студентів заочної форми навчання перелік тем контрольних робіт знаходиться в збірці методичних рекомендаціях до вивчення дисципліни.

10. Методи навчання

Підчас викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- *пояснення – для з'ясування сутності явища, закону, пронесу;
- *бесіда – для виявлення рівня усвідомленості нових понять в процесі діалогу;
- *ілюстрація – розкриття предметів, процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);

*метод проектів – попередня дослідження певного питання з наступним оприлюдненням результатів;

*метод проблемного запитання – моделювання й розв'язання проблемної ситуації;

*аналітичний – метод мисленнєвого розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;

*індуктивний метод – встановлення логічного зв'язку в сукупності явищ;

*дедуктивний метод – знаходження відповідностей між загальним положеннями і окремими явищами дійсності;

*діалектичний метод – знаходження нового знання шляхом синтезу протилежних тверджень про явище.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

- розуміння теоретичних основи педагогічної майстерності;
- вміння визначати ціннісні орієнтири навчально-виховного процесу;
- опанування засад суб'єкт – суб'єктної взаємодії викладача і студента у т. ч. етики педагогічної діяльності і мовлення, культури керування навчально-виховним процесом;
- розрізнення компоненти педагогічної техніки;
- виклад теоретичних засад інтерактивних методик;
- розуміння сутності інноваційних педагогічних технологій;
- виклад теорії самоуправління і шляхів професійного самовиховання.

12.Засоби оцінювання

Для студентів денної форми навчання передбачено: письмове опитування на лекціях, захист завдання з СРС, написання есе, підготовка фото- і відеопроєктів за темами курсу, аудиторна контрольна робота, аудиторне тестування, проведення двох підсумкових рубіжних контролів.

Для студентів заочної форми навчання планується: захист контрольної роботи, усне опитування на консультаціях, усний залік.

13. Критерії оцінювання

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2				балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T 7	T 8	100
10	15	15	10	15	10	15	10	

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового	для заліку

діяльності		проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Педагогічна майстерність» для магістрів спеціальностей ФЕУ заочної форми навчання.: навчально-методичне видання. Укладач: Бондаревич І.М. Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. 38 с.

2. Навчально-методичні рекомендації з вивчення змістовних модулів дисципліни «Педагогічна майстерність», що виносяться на самостійну роботу магістрів спеціальностей ФЕУ всіх форм навчання. [Текст]: навчально-методичне видання. Укладач: Бондаревич І.М. Запоріжжя: ЗНТУ, 2016. 42 с.

3. Тексти (конспект) лекцій з дисципліни «Педагогічна майстерність» для магістрів спеціальностей ФЕУ всіх форм навчання. Укл. Бондаревич І. М.– Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. 78 с.

15. Рекомендована література

Базова

- Беседіна, Л.М., Сторубльов, О.І. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах: методичний посібник; 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Логос, 2009. . 204 с.
- Буряк, В. Викладач університету: вимоги до особистісних і професійних рис : Творчий викладач. Педагогічна майстерність. Культура мислення, почуттів, поведінки, педагогічного спілкування, самоосвіти викладача// Вища школа. 2010. № 3-4. С. 11-35. Бібліогр.: 15 назв.
- Гуревич, Р.С. Інноваційні педагогічні технології в підготовці магістрів// Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2013. № 2. С. 100-105.
- Даниленко, Л.І. Педагогічні інновації та інноваційні педагогічні технології: сутність і структура// Нові технології навчання. К., 2005. С. 270-276.
- Зязюн, І.А., Крамушенко, Л.В., Кривонос, І.Ф. Педагогічна майстерність: підручник для вищих педагог. навч. закладів 2-е вид., доп і перероб. К.: Вища шк., 2004. 422 с.
- Зязюн, І.А. Проективний аналіз технологій педагогічної дії : поняття, завдання освітньої технології. Пошук технологій, що відповідають новим освітнім запитам. Класифікація навчальних предметів // Педагогіка і психологія. 2010. № 2. С. 22-33.
- Князян, М.О. Педагогічна технологія формування самостійно-дослідницької діяльності студентів // Проблеми освіти. К., 2007. С. 64-69. Бібліогр.: 8 назв.

8. Коцур, В. Найвищий педагогічний ідеал – виховання людяності: [Педагогічна майстерність. Моральне виховання. Людяність] // Вища освіта України 2005. № 2. С. 72-78.
9. Лавріненко, О.А. Творчий розвиток і опанування педагогічної майстерності в Україні (1917 - 1919) // Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія, педагогіка, соціологія. 2010. № 4. С. 101-110.
10. Максимюк, С.П. Педагогіка: навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів. К.: Кондор, 2009. . 670 с.
11. Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. Вип. 40. . К.: Науково-метод. центр вищої освіти, 2005. 279 с.
12. Новітні технології навчання. Спецвипуск: Наук.-метод.зб. . К.: НМЦ ВО, 2003. . 248с.
13. Онокович, Г. "Діалог культур" як сучасна педагогічна технологія. // Вища освіта України. 2011. № 4. С. 42-48.
14. Пехота, О.М., Кіктенко, А.З., Любарська, О.М., Нор, К.Ф. : освітні технології: навч.-метод. посібник; за ред. О. М. Пехоти. К.: А.С.К., 2004. 256 с.
15. Паскаль, О.В. Технології соціально-педагогічної діяльності: навчальний посібник. Х.: БУРУН-КНИГА, 2011. 288 с.

Допоміжна

1. Анцупов, А.Я., Малышев, А.А. Введение в конфликтологию. Ужгород: МАУП, 2010. 101 с.
2. Анцупов, А.Я., Прошанов, С.Л. Конфликтология: междисциплинарный подход, обзор диссертационных исследований. М.: Дом Советов, 2007. 240 с.
3. Головаха, Е. И. Панинос, Н. В.. Психология человеческого взаимопонимания .К. : Политиздат, 1989. . 189 с.
4. Гришина, Н. В. Психология конфликта . СПб. : Питер, 2006. . 464 с.
5. Дружинин, В. Н. Психология общих способностей. СПб. : Изд-во Питер-Ком, 1999. 368 с.
6. Зимбардо, Ф., Ляйпе, М. Социальное влияние . СПб. : Питер, 2000. .448 с.
7. Клейберг, Ю. А. Психология девиантного поведения. М. : Профиздат, 2001. 454 с.
8. Первин, Л. Психология личности: Теории и исследования / Л. Первин, О. Джон. – М. : Аспект Пресс, 2000. – 607 с.
9. Пиз, А. Язык телодвижений: Как читать мысли других по их жестам. СПб. : Изд. дом "Рутенберг", 2000. 272 с.
10. Холодная, М.А. Психология интеллекта: парадоксы исследования. М. : Томск, Барс, 1997. – 392 с.
11. Шихи, Г. Возрастные кризисы. Ступени личностного роста. СПб. : "Ювента", 1999. 434 с.
12. Юнг, К. Г Психологические типы. М. : ООО "Попурри", 1998. 656 с.
13. Зязюн, І.А., Лавріненко, О.А., Солдатенко, М.М., Пилипчук. В.В. Розвиток педагогічної майстерності викладача вищого навчального закладу непедагогічного профілю в умовах інформаційно-технологічного суспільства: монографія. К.: Педагогічна думка, 2012. .390 с.
14. Солдатенко М.М. Розвиток педагогічної майстерності викладача в умовах інформаційного суспільства: конгнітивний аспект: монографія. К., 2012. 168 с.

16. Інформаційні ресурси

1. Бойко, В.В. Энергия эмоций в общении: взгляд на себя и на других / В.В. Бойко. – М. :Информационно-издательский дом «Филинь», 1996. – 472 с. Режим доступа: <http://www.kodges.ru/8463-jenergija-jemocijj-v-obshhenii-vzgljad-na-sebja-i.html>

2. Петухов, В.В. Общая психология. Полный курс лекцій. Режим доступа: <http://video.yandex.ua/users/bodya-2/view/24/#>
3. Рубинштейн, С. Л. Основы общей психологии. СПб. : Питер, 2000. 712 с. Режим доступа: <http://www.vipstudent.ru/index.php?q=lib&r=16&id=1198690730>
4. Турчин, Л. Є. Сутність поняття «довіра» як економічної категорії // Ефективна економіка. – №5. – 2012. Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1173>

_____, 2018 рік